

L I G J
Nr.8787, datë 7.5.2001

**PËR RATIFIKIMIN E “KONVENTËS NR.95 “MBROJTJA E PAGAVE, 1949”,
TË ORGANIZATËS NDËRKOMBËTARE TË PUNËS”**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:**

Neni 1

Ratifikohet “Konventa nr.95 “Mbrotjtja e Pagave, 1949” e Organizatës Ndërkombëtare të Punës”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.3015 datë, 18.5.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA NR.95

Konventa lidhur me mbrojtjen e pagave

Konferenca e Përgjithshme e Organizatës Ndërkombëtare të Punës, e thirrur në Gjenevë nga Këshilli Drejtues i Zyrës Ndërkombëtare të Punës dhe e mbledhur në sesionin e saj të tridhjetë e dytë me 8 Qershor 1949, dhe

Pasi ka vendosur për miratimin e disa propozimeve lidhur me mbrojtjen e pagave, e cila është çështja e shtatë e axhendës së sesionit, dhe

Pasi ka vendosur që këto propozime të marrin formën e një Konvente Ndërkombëtare,

Miraton në këtë ditë të parë të Qershorit të vitit njëmijë e nëntëqint e dyzetë e nëntë, Konventën e mëposhtme, e cila mund të quhet Konventa për Mbrojtjen e Pagave, 1949:

Neni 1

Në këtë Konventë termi “Paga” nënkupton shpërblime ose fitime, të përcaktuara ose të llogaritura, që mund të shprehen në para dhe që fiksohen në marrëveshje dypalëshe ose në legjislacionin e vendit dhe që në bazë të një kontrate pune të shkruar ose të pashkruar i paguhet nga punëdhënësi punëmarrësit për punën e kryer ose që duhet të kryhet, apo për shërbime të kryera ose që duhet të kryhen.

Neni 2

1. Kjo Konventë zbatohet ndaj të gjithë personave të cilëve iu paguhet paga apo ajo është e pagueshme.

2. Autoriteti kompetent mund, pas konsultimeve me organizatat e interesuara drejtpërdrejt të punëdhënësve apo të punëmarrësve, nëse ka, të përjashtojë nga zbatimi i të gjitha apo një pjese të dispozitave të kësaj Konvente kategori të personave, rrethanat dhe kushtet e punësimit të të cilëve janë

të tilla që nga zbatimi i të gjitha apo të një pjese të dispozitave të Konventës mund të ishte i papërshtatshëm dhe të cilët nuk janë të punësuar në punë krahë ose janë të punësuar në shërbime familjare apo në punë të ngjashme me to.

3. Çdo anëtar duhet të tregojë raportin e tij të parë vjetor mbi zbatimin e kësaj Konvente, i cili paraqitet në bazë të nenit 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, çdo kategori të personave që ai propozon të përjashtohen nga zbatimi i të gjitha apo të një pjese të dispozitave të Konventës, në përputhje me dispozitat e paragrafit të mësipërm; asnjë anëtar nuk duhet, pas datës së raportit të tij të parë vjetor, të bëjë përjashtime përveçse në lidhje me kategoritë e personave të treguar.

4. Çdo anëtar, pasi ka treguar në raportin e tij të parë vjetor kategoritë e personave të cilët i propozon që të përjashtohen nga zbatimi i të gjitha apo të një pjese të dispozitave të Konventës, duhet të tregojë në raportet e tjera vjetore çdo kategori të personave në lidhje me të cilët nuk zbatohen dispozitat e paragrafit 2 të këtij neni, si dhe çdo përparim që mund të jetë bërë në kuptimin e zbatimit të Konventës ndaj këtyre kategorive të personave.

Neni 3

1. Pagat që jepen në para duhet të paguhen vetëm në kursin ligjor të monedhës dhe duhet të ndalohen pagesat në formën e premtimeve me shkrim të kuponave ose dëftesave, ose në çdo formë tjetër që pretendon të zëvendësojë kursin ligjor të monedhës.

2. Autoriteti kompetent mund të lejojë ose të përcaktojë dhënien e pagave me çek bankar, postar ose me urdhër pagese në rastet kur pagesa në këtë mënyrë është e zakonshme ose e nevojshme për shkak të rrethanave të veçanta ose kur parashikohet nga marrëveshja kolektive apo vendimi i arbitrazhit ose kur nuk parashikohet, me pëlqimin e punëtorit të interesuar.

Neni 4

1. Legjislacioni i vendit, marrëveshjet kolektive ose vendimet e arbitrazhit mund të autorizojnë pagesën e pjesshme të pagave në natyrë, në industri apo profesione në të cilat pagesa në këtë formë është e zakonshme ose e dëshirueshme për shkak të natyrës së industrisë ose të profesionit përkatës; nuk duhet të lejohet, në çdo rrethanë, dhënia e pagës në formën e pijeve me përmbajtje të lartë alkoolike ose droga të dëmshme.

2. Në rastet kur autorizohet pagesa e pjesshme në natyrë, duhet të merren masat e nevojshme për të siguruar që:

a) këto pagesa janë të përshtatshme për përdorim personal dhe në dobi të punëtorit dhe të familjes së tij; dhe

b) vlera e këtyre pagesave të jetë e drejtë dhe e arsyshme.

Neni 5

Pagat duhet t'i paguhen drejtëpërsëdrejti punëtorit përkatës, përveç se kur parashikohet ndryshe në legjislacionin e vendit, marrëveshjen kolektive ose vendimet e arbitrazhit apo kur punëtori i interesuar ka rënë vetë dakord për të kundërtën.

Neni 6

Ndalohen punëdhënësit që të kufizojnë në çfarëdo mënyre përdorimin e lirë nga punëtori të pagës së tij.

Neni 7

1. Kur në ndërmarrje krijohen magazina për shitjen e mallrave punëtorëve ose funksionojnë shërbime lidhur me ndërmarrjen, punëtorët janë të lirë nga çdo detyrim për të shfrytëzuar këto magazina apo shërbime.

2. Kur përdorimi i magazinave ose shërbimeve të tjera nuk është i mundur, autoriteti

kompetent duhet të marrë masat e nevojshme me synimin për të siguruar që mallrat dhe shërbimet të ofrohen me çmime të drejta e të arsyeshme ose që magazinat e krijuara dhe shërbimet e administruara nga punëdhënësi të funksionojnë jo për qëllim fitimi, por për t'u ardhur në ndihmë punëtorëve të interesuar.

Neni 8

1. Zbritjet nga pagat mund të lejohen vetëm në kushtet dhe në masën e caktuar nga legjislacioni i vendit ose të parashikuara në marrëveshjen kolektive ose në vendimin e arbitrazhit.

2. Punëtorët duhet të informohen në mënyrën që gjykohet më e përshtatshme nga autoriteti kompetent, për kushtet dhe masën në të cilën mund të bëhet zbritja.

Neni 9

Ndalohet çdo zbritje nga pagat e deklaruara nga punëtori para punëdhënësit ose përfaqësuesit të tij apo ndërmjetësit, e cila synon të sigurojë pagesë direkte ose indirekte me qëllim që ai të punësohet apo të ruajë punësimin e tij.

Neni 10

1. Pagat mund të jepen ose të lihen peng vetëm në mënyrën dhe në kufijtë e caktuar në legjislacionin e vendit.

2. Pagat mbrohen kundrejt dhënies dhe lënies peng në atë masë që gjykohet e domosdoshme për mbajtjen e punëtorit dhe të familjes së tij.

Neni 11

1. Në rastin e falimentimit ose të likuidimit të ndërmarrjes në bazë të vendimit të gjykatës, punëtorët e punësuar atje duhet të trajtohen si kreditorë të privilegjuar, lidhur me pagat që u takojnë për shërbimin që kanë kryer gjatë periudhës para falimentimit ose likuidimit mbi bazën e vendimit të gjykatës, sipas dispozitave të legjislacionit të vendit ose lidhur me pagat deri në një masë të caktuar që mund të përcaktohet në legjislacionin e vendit.

2. Pagat që përcaktohen si detyrim i privilegjuar duhet të paguhen të plota para se kreditorët e zakonshëm të kërkojnë ndarjen e pasurive.

3. Prioriteti relativ i pagave, që përbëjnë një detyrim të privilegjuar dhe detyrimeve të tjera të privileguara, përcaktohen nga legjislacioni i vendit.

Neni 12

1. Pagat duhet të paguhen rregullisht. Përveçse kur ka rregullime të përshtatshme të cilat sigurojnë pagesën e pagave në intervale të rregullta, intervalet për pagesën e pagave duhet të përcaktohen në legjislacionin e vendit ose të fiksohen në kontratat kolektive apo vendimet e arbitrazhit.

2. Në rastet e mbarimit të afatit të kontratës së punësimit lidhur me pagat që duheshin paguar duhet të bëhet një zgjidhje përfundimtare në përputhje me legjislacionin e vendit, marrëveshjen kolektive ose vendimin e arbitrazhit ose në mungesë të një ligji të zbatueshëm marrëveshjeje apo vendimi, brenda një periudhe kohe të arsyeshme dhe duke marrë në konsideratë kushtet e kontratës.

Neni 13

1. Pagesa e pagave me para në dorë duhet të bëhet në ditën e punës vetëm dhe pranë vendit të punës, përveç kur parashikohet ndryshe në legjislacionin e vendit, marrëveshjen kolektive ose vendimin e arbitrazhit ose kur rregullime të tjera të njohura nga punëtorët e interesuar konsiderohen më të përshtatshme.

2. Ndalohet pagesa e pagave në taverna ose lokale të tjera të ngjashme dhe, kur është e

nevojshme për parandalimin e abuzimit, në dyqane ose magazina të shitjes me pakicë të mallrave dhe në vendet e dëfrimit, përveçse për punëmarrësin e punësuar në to.

Neni 14

Kur është e nevojshme, duhet të merren masa efektive për të siguruar që punëtorët të njihen në mënyrën e përshtatshme dhe të kuptueshme lehtë nga ata për:

a) kushtet lidhur me pagat e punës, përpara punësimit dhe çdo ndryshimi të vendit të punës; dhe

b) veçoritë e pagave të tyre për periudhën përkatëse të pagueshme, për aq sa këto veçori mund të jenë objekt i ndryshimit.

Neni 15

Legjislacioni që ju jep fuqi dispozitive të kësaj Konvente duhet:

të bëhet i disponueshëm për personat e interesuar;

të përcaktojë personat përgjegjës për zbatimin e tij;

të përcaktojë sanksione përkatëse ose mjete të tjera të përshtatshme për çdo shkelje të tij;

të sigurojë, në të gjitha rastet e përshtatshme,

mbajtjen e dokumentacionit në formën dhe mënyrën e miratuar.

Neni 16

Në raportin vjetor që duhet paraqitur sipas nenit 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, duhet të përfshihet informacion i plotë lidhur me masat nëpërmjet të cilave iu është dhënë fuqi dispozitive të kësaj Konvente.

Neni 17

1. Në rastin e një anëtar, territori i të cilit përfshin rajone të mëdha ku, për arsye të dendësisë së vogël të popullsisë, ose të shkallës së zhvillimit të rajonit, autoriteti kompetent e konsideron të pamundur zbatimin e dispozitive të kësaj Konvente, autoriteti mund, pas konsultimit me organizatat e punëdhënësve dhe të punëmarrësve të interesuar, ku ekzistojnë, të përjashtojë nga zbatimimi i kësaj Konvente krejtësisht këto rajone ose të zbatojë atë vetëm për ndërmarrje apo profesione të veçanta të rajonit në fjalë.

2. Çdo anëtar duhet të tregojë në raportin e tij të parë vjetor mbi zbatimin e kësaj Konvente, që paraqitet sipas nenit 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, çdo rajon në lidhje me të cilin propozon që të zbatohen dispozitat e këtij neni dhe të japë arsyet për të cilat e propozon këtë; asnjë anëtar nuk mund t'i drejtohet dispozitive të këtij neni pas datës së raportit të tij të parë vjetor, përveç se lidhur me rajonet e treguara.

3. Çdo anëtar që ka të drejtë t'i drejtohet dispozitive të këtij neni duhet, në intervale që nuk i kalojnë tre vjet, të rishqyrtojë në konsultim me organizatat e interesuara të punëdhënësve dhe të punëmarrësve, ku ekzistojnë, efektshmërinë e shtrirjes së zbatimit të Konventës në rajonet e përjashtuara sipas paragrafit 1.

4. Çdo anëtar që ka të drejtë t'i drejtohet dispozitive të këtij neni duhet të tregojë në raportet pasuese vjetore çdo rajon në lidhje me të cilin ai heq dorë nga e drejta për t'i drejtuar dispozitive të këtij neni dhe çdo përparim që mund të jetë bërë në pikpamjen e zbatimit progresiv të Konventës në këto rajone.

Neni 18

Ratifikimi zyrtar i kësaj Konvente duhet t'i komunikohet për regjistrim Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës.

Neni 19

1. Kjo Konventë është e detyrshme vetëm për ata anëtar të Organizatës Ndërkombëtare të Punës, të cilët e kanë regjistruar ratifikimin e saj te Drejtori i Përgjithshëm.

2. Ajo hyn në fuqi 12 muaj pas datës së regjistrimit të ratifikimit të saj nga dy anëtarë të Drejtori i Përgjithshëm.

3. Pas kësaj, kjo Konventë do të hyjë në fuqi për çdo anëtar 12 muaj pas datës në të cilën është regjistruar ratifikimi i saj.

Neni 20

1. Deklarimet që i komunikohen Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës, në përputhje me paragrafin 2 të nenit 35 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, duhet të tregojnë:

territoret në lidhje me të cilin anëtari i interesuar angazhohet që dispozitat e Konventës do të zbatohet pa ndryshime;

territoret në të cilat ai angazhohet që dispozitat e Konventës do të zbatohen me ndryshime, si dhe të specifikojnë këto ndryshime;

teritoret në të cilën Konventa nuk mund të zbatohet, si dhe arsyet e moszbatimit;

territoret në lidhje me të cilat ai rezervon të drejtën për marrjen e një vendimi pas shyrimit të pozicionit në të ardhmen.

1. Angazimet e përmendura në nënparagrafet (a) dhe (b) të paragrafit 1 të këtij neni do të prezumohen si një pjesë integrale e ratifikimit dhe do të kenë fuqinë e ratifikimit.

2. Çdo anëtar mundet që, në çdo kohë, me anën e një deklarate tjetër të anulojë krejtësisht apo pjesërisht çdo rezervë të shprehur në deklarimin e tij të parë sipas nënparagrafeve (a) dhe (b) ose (d) të paragrafit 1 të këtij neni.

3. Çdo anëtar mund, në çdo kohë në të cilën Konventa është objekt i denoncimit, në përputhje me dispozitat e nenit 20, t'i komunikojë Drejtorit të Përgjithshëm një deklaratë që ndryshon në çdo kuptim tjetër kushtet e çdo deklarate të mëparshme dhe të pohojë pozicionin aktual në lidhje me territoret e përcaktuara nga ai.

Neni 21

1. Deklarimet që i komunikohen Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës në përputhje me paragrafet 4 dhe 5 të nenit 35 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, duhet të tregojnë nëse dispozitat e Konventës do të zbatohen në territoret e treguara me ndryshime apo pa ndryshime, në të duhet të tregohen edhe hollësitë lidhur me këto ndryshime.

2. Anëtari, anëtarët, ose autoriteti ndërkombëtar i interesuar mund, në çdo kohë me anën e një deklarate tjetër, të anulojë tërësisht apo pjesërisht ndryshimet e treguara në deklaratat e mëparshme.

3. Anëtari, anëtarët, ose autoriteti ndërkombëtar i interesuar mund, në çdo kohë në të cilin Konventa është objekt i denoncimit në përputhje me dispozitat e nenit 20, t'i komunikojë Drejtorit të Përgjithshëm një deklaratë për ndryshimin e kushteve të çdo deklarate të mëparshme dhe që pohon pozicionin aktual lidhur me zbatimin e Konventës.

Neni 22

1. Anëtari që ka ratifikuar këtë Konventë mund ta denoncojë atë pas kalimit të dhjetë vjetëve nga dita e hyrjes së saj në fuqi për herë të parë, nëpërmjet një akti që i komunikohet për regjistrim Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës. Ky denoncim do të hyjë në fuqi pas një viti nga dita e regjistrimit të tij.

2. Çdo anëtar i cili ka ratifikuar këtë Konventë dhe i cili nuk e ushtron të drejtën e denoncimit të parashikuar në këtë nen, brenda një viti nga dita e kalimit të afatit 10-vjeçar të përmendur në paragrafin e mësipërm, do të jetë i detyruar për një afat tjetër 10-vjeçar dhe pas këtij afati mund të denoncojë këtë Konventë pas kalimit të çdo afati 10-vjeçar, në përputhje me kushtet e parashikuar në këtë nen.

Neni 23

1. Drejtori i Përgjithshëm i Zyrës Ndërkombëtare të Punës duhet të lajmërojë të gjithë anëtarët e Organizatës Ndërkombëtare të Punës për të gjitha ratifikimet dhe denoncimet që i komunikohen atij nga antarët e Organizatës.

2. Kur lajmëron anëtarët e Organizatës për regjistrimin e ratifikimit të dytë që i komunikohen atij, Drejtori i Përgjithshëm duhet t'u bëjë të ditur anëtarëve të Organizatës datën në të cilën Konventa hyn në fuqi.

Neni 24

Drejtori i Përgjithshëm i Zyrës Ndërkombëtare të Punës duhet t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara për regjistrim, sipas nenit 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, të gjitha veçoritë e ratifikimeve dhe akteve të denoncimeve të regjistruara nga ai, në përputhje me dispozitat e nenit të mësipërm.

Neni 25

Këshilli Drejtues i Zyrës Ndërkombëtare të Punës duhet, në intervale kohe që ai mund t'i konsiderojë të nevojshme, t'i paraqesë Konferencës së Përgjithëshme një raport mbi zbatimin e kësaj Konvente dhe të shyrtojë mundësinë e vendosjes në tematikën e Konferencës të çështjes së ndryshimit të plotë apo të pjesshëm të saj.

Neni 26

1. Kur Konferenca miraton një konventë të re duke ndryshuar këtë Konventë pjesërisht apo tërësisht, përveçse kur Konventa e re parashikon ndryshe

a) ratifikimi nga një anëtar i Konventës së re që ndryshon këtë Konventë sjell denoncimin e menjëhershëm të kësaj të fundit, pavarësisht nga dispozitat e nenit 22 më sipër, nëse dhe kur Konventa e re hyn në fuqi.

b) nga data kur Konventa e re që ndryshon këtë Konventë hyn në fuqi, kjo e fundit do të pushojë së qëni e hapur për ratifikimin nga anëtarët.

2. Kjo Konventë do të mbetet në fuqi në çdo rast në formën dhe përmbajtjen e saj aktuale për ata anëtarë të cilët e kanë ratifikuar atë por nuk kanë ratifikuar Konventën që e ndryshon atë.

Neni 27

Tekstet anglisht dhe frengjisht të kësaj Konvente kanë fuqi të barabartë.